

3.9.2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo@minedu.fi

visio2030@minedu.fi

Viite: Lausuntopyyntö 10.7.2018; OKM/35/010/2018

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI YLIOPISTOLAIN JA AMMATTIKORKEAKOULULAIN MUUTTAMISESTA

Savonia-ammattikorkeakoulu kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Esityksen tavoitteena on kasvattaa korkeakoulututkinnon suorittavien osuutta, parantaa jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia ja helpottaa korkeakoulutukseen pääsyä. Savonia-ammattikorkeakoulu pitää esityksen tavoitteita tärkeinä ja kannatettavina.

Esityksessä ehdotetaan, että korkeakoulujen tutkintoon johtavaan tilauskoulutukseen voisivat jatkossa osallistua myös EU- tai ETA-valtion kansalaiset. Koulutusta ei voisi järjestää opiskelijavalinnan kiertämiseksi, eikä tilauskoulutuksen järjestäminen saisi vaarantaa korkeakoulun perustehtävien toteutumista. Savonia-ammattikorkeakoulu pitää esitettyä muutosta perusteltuna. Tilauskoulutuksella voidaan vastata nopeisiin rakennemuutoksiin sekä yritysten osajapulaan. Tilauskoulutus ei oikeuta valtion rahoitukseen joten sen ei tule kuulua koulutuksen määrällisen sääntelyn piiriin. Tilauskoulutusopiskelijan oikeudelliseen asemaan suhteessa opintotukeen, työttömyysturvaan ja opiskelijaterveydenhuoltoon tulee selvittää.

Ehdotetuilla laeilla joustavoitettaisiin myös korkeakoulutukseen hakeutumista. Korkeakoulujen yhteishaku säilyisi pääväylänä tutkintoon johtaviin korkeakouluopintoihin. Yhteishaun ja erillisvalintojen käyttöaloja selvennettäisiin ja lakeihin ehdotetaan lisättäviksi säännökset joustavammista hakumenettelyistä erillisvalinnoissa. Savonia-ammattikorkeakoulu kannattaa esitettyä erillisvalintojen käyttömahdollisuuksien laajentamista. Esitetyllä menettelyllä tullee olemaan vähäinen vaikutus opiskelijavalinnan kokonaisuuteen. Erillisvalintaa laajennettaessa tulee kuitenkin huomioida yhden korkeakoulupaikan sääntö ja tarjotun opiskelupaikan vastaanottamiselle määriteltävä takaraja. Mikäli takaraja on nykyiseen tapaan heinäkuussa, tekee tämän erillishaun toteuttamisen käytännössä hankalaksi. Mikäli taas paikan vastaanottamisen vahvistamisaika määritellään lyhyeksi, voi tämä hakijan kannalta aiheuttaa epäedullisia tilanteita silloin kun hän odottaa myöhemmin julkaista-via valintatuloksia.

3.9.2018

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon työkokemusta koskevaa hakukelpoisuusvaatimusta ehdotetaan kevennettävän jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien parantamiseksi. Opiskelijaksi ottamisen edellytyksenä olisi kolmen vuoden sijaan kahden vuoden työkokemus. Lisäksi ammattikorkeakoulu voisi ottaa opiskelijaksi sen, jolla se katsoo muutoin olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten. Ammattikorkeakoulun harkintavalta ei koskisi kuitenkaan työkokemusvaatimusta, vaan laissa säädetty työkokemus olisi jatkossakin ehdoton edellytys opiskelijaksi ottamiselle. Savonia-ammattikorkeakoulu kannattaa ylemmän amk-tutkinnon työkokemusvaatimuksen keventämistä nykyisestä kolmesta vuodesta kahteen vuoteen. Samalla ehdotamme, että pykälätekstistä poistettaisiin termi "työkokemus asianomaiselta alalta". Kategorinen kaikkia ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja koskevana määritelmä johtaa tilanteisiin, jossa asianomaisen alan määrittelemineen on erittäin tulkinnallista ja jossain tapauksissa voi johtaa tilanteisiin jossa opiskelijan opintojen aloittaminen epätarkoituksenmukaisesti estyy asianomaisen alan tulkinnan johdosta. Edelleen hakijan on usein vaikeaa arvioida oman työkokemuksensa asianomaista alakohtaisuutta. Määritelmän poistamisen jälkeen ammattikorkeakoulut voisivat edelleen halutessaan valintakriteereissä määrittää vaadittavan työkokemuksen sisältöä.

Opiskelijoiden siirtymistä korkeakoulun sisällä ehdotetaan helpotettavan joustavoittamalla siirto-opiskelijoiden hakumenettelyä koskevia säännöksiä. Korkeakoulut voisivat valita korkeakoulun sisällä siirtyvät opiskelijat erikseen muista siirto-opiskelijoista ja heihin voitaisiin soveltaa myös eri valintaperusteita kuin muihin siirto-opiskelijoihin. Ehdotettu muutos vähentäisi tarvetta esimerkiksi alan vaihtamisen tapauksessa hakea uutta opiskeluoikeutta korkeakoulujen yhteishaussa. Savonia-ammattikorkeakoulu kannattaa esitettyä muutosta.

Esityksessä ehdotetaan myös yliopistojen ylempien korkeakoulututkintojen ja ammattikorkeakoulujen ylempien ammattikorkeakoulututkintojen laajuuksia ja tavoitteellisia suorittamisaikoja koskevien säännösten joustavoittamista ja yhdenmukaistamista. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon laajuuteen esitetään lisättäväksi jouston mahdollisuutta ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen muutoksella. Esitetyn asetusmuutoksen mukaan ammattikorkeakoulu voisi vieraskielisessä tai muutoin kansainvälisenä yhteistyönä järjestettävässä tutkintoon johtavassa koulutuksessa päättää ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon laajuudeksi 120 opintopistettä tutkintonimikkeen mukaisen laajuuden sijaan. Yliopistojen vieraskielisten tai muutoin kansainvälisenä yhteistyönä toteutettavien ylempien ammattikorkeakoulujen tavoitteellinen suorittamisaika voisi ammattikorkeakoulun päätöksen mukaisesti olla vuoden tai puolentoista lukuvuoden sijaan kaksi lukuvuotta. Savonia-ammattikorkeakoulu pitää esitystä osittain ongelmallisena. Tutkinnon laadun teknisen muuttamisen ohella tutkinnon laajuuden merkittävä muuttaminen tulee

3.9.2018

vaikuttamaan myös tutkinnon sisältöön. Tilanteessa, jossa vieraskielisessä tutkinto-ohjelmassa opiskelee suomalaisen ammattikorkeatutkinnon suorittaneita opiskelijoita, muodostuu opiskelijan opintojen kokonaislaajuudeksi tyypillisesti 330-360op mitä ei voida pitää esityksen tavoitteet huomioiden tarkoituksenmukaisena.

Osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 toimeenpanoa on tarkoitus lisäksi käynnistää muita toimenpiteitä, jotka eivät edellytä lainsäädännön muutoksia. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen toimintatapojen muutoksia tuettaisiin pitkäkestoisilla kehittämisohjelmilla ja lisäämällä korkeakoulujen välistä yhteistyötä Savonia-ammattikorkeakoulu tukee edellä esitettyjä tavoitteita.

Yliopistolain ja ammattikorkeakoululain valtionrahoitusta koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että korkeakouluille myönnettävät hankerahoitukset siirrettäisiin valtion-avustuslain piiristä korkeakoulujen omaan rahoitusjärjestelmään. Savonia-ammattikorkeakoulu kannattaa esitettyä muutosta, koska se helpottaa avustuksiin liittyvää hankehallinnoinnin taakkaa.

Lausunnolla olevan ammattikorkeakoulu- ja yliopistolain muutosesityksen lisäksi korkeakouluvision säädöskokonaisuuteen kuuluu korkeakoulujen rahoitusasetusten uusiminen. Ennen tietoa rahoitusasetuksista on esitysten kokonaisvaikutusten arvioiminen mahdotonta.

Lausunnolla oleva esitys laajentaa korkeakoulujen tehtäviä ilman, että ministeriön budjettikehys kasvaa. On vaara, että jatkuvan oppimisen voimakas laajeneminen rapauttaa ammattikorkeakoulujen perustehtävien (tutkintoon johtavan koulutuksen ja TKI-toiminnan) rahoituspohjaa.

Kuopiossa 3.9.2018

Toimitusjohtaja/rehtori

MERVI VIDGRÉN

Mervi Vidgrén